

De kameel, de robot en de mens

Terugblik op het
CFPB Jaarcongres 2026

Op 26 augustus kwamen ruim
130 professionals samen in Soesterberg voor het
CFPB Jaarcongres 2026 - een jubileumeditie. Het
CFPB bestaat 25 jaar.

Thema:

*De kameel, de robot en de mens - en hun invloed
op de waardevolle werkomgeving.*

Hybride werken is geen optelsom van thuis en kantoor.

Het is een zelfstandige manier van organiseren - met eigen spelregels, eigen fricties en nieuwe afhankelijkheden.

De kernvraag:

wie doet welk werk, waarom, waar en wanneer?

"Een schijnbesparing ontstaat wanneer de winst zichtbaar is in de ene begroting, maar het waardeverlies elders niet wordt meegerekend."

- Jacqueline Schlangen, directeur CFPB

*"AI verandert organisaties niet.
AI onthult hoe goed ze werkelijk ontworpen zijn.
Goed ontworpen werk wordt beter.
Slecht ontworpen werk loopt sneller vast."*

- Marc van der Hoek, BZK

Kennissessie Rijkswaterstaat & CFPB

De werkomgeving beïnvloedt drie waarden: gezondheid, aantrekkelijk werkgeverschap en effectiviteit.

"Eigenlijk moet je al aan het begin van een bezuinigingstraject samen gaan zitten - als directeur bedrijfsvoering én directeur primair proces."

De puzzel van de flexfactor

Kennissessie Belastingdienst & CFPB

De flexfactor verlagen is niet de uitdaging.
Iedereen op de juiste manier betrekken wél.

*"Je moet je rol expliciet maken, en ook kijken:
is de ander het daar ook mee eens?"*

Pieken, dalen, leegstand

Kennissessie Rijksoverheid & CFPB

Niet alle kamelen zijn gelijk - en dus past niet overal dezelfde oplossing. Door met een 'spreidingsindicator' de kameel in beeld te brengen, wordt duidelijk welke stappen genomen kunnen worden.

"Het is belangrijk om eerst te bepalen of de kameel voor jouw organisatie überhaupt een probleem is. Soms moet je het nieuwe patroon gewoon accepteren."

Veerkracht in een veranderende arbeidsmarkt

Kennissessie TNO & CFPB

Vier scenario's voor werkzekerheid in 2035-2040. De les: omarm ook de ongemakkelijke beelden - juist daar worden kwetsbaarheden zichtbaar.

"De kansenongelijkheid van de toekomst ontstaat mede door de keuzes die we vandaag maken."

Mens en machine

Kennissessie Tilburg University & CFPB

Goede AI-output vraagt veel werk aan de voorkant.
Sta stil. Werk je vraagstuk uit. Neem ethische aspecten
van meet af aan mee.

*"Als je AI goed wil gebruiken heb je vooraf al
veel data en informatie nodig."*

Filosofisch café

Wat maakt goed werken eigenlijk goed?

De mens moet centraal blijven staan
- ook als het systeem efficiënter wordt.

"Bij werken gaat het niet alleen om productiviteit, maar ook om geluk en samen."

Na 25 jaar onderzoek blijft de vraag *'wat werkt?'* actueel.

De toekomst van werk vraagt niet om meer of minder vierkante meters, snellere technologie of losse interventies, maar om betere keuzes.

Wie hybride werken, AI en de menselijke maat in samenhang ontwerpt, voorkomt schijnbesparingen en bouwt aan een werkomgeving die echt waarde toevoegt.

Zelf verder lezen en meedoen:

- ▶ [7 lessen uit de WiT Monitor](#)
- ▶ [Werk in Transitie: Inzichten uit 5 jaar grootschalig onderzoek](#)
- ▶ [Doe mee met de Kamelenjacht: breng jouw werkritme in kaart als onderdeel van ons onderzoek naar motivatie voor dagen en plek van werk](#)
- ▶ [Collectief verdiepingsonderzoek 2026](#)

Wil jij ook werken aan de waardevolle werkomgeving?
Word partner of vriend van het CFPB.